

CENY PRENUMERATY:
We Lwowie: miesięcznie 2 korony
Za codz. dwukrotną dostawę dopłaca się 60 hal.
Z jednokr. przesyłką w kraju i monarchii:
mies. K 270, kwart. K 8 —, rocznie K 32 —
Z dwukrotną przesyłką pocztową:
mies. K 320, kwart. K 950, rocznie K 38 —
W Niemczech miesięcznie K 4 —
W innych państwach Związku K 5 —

GAZETA

CENY OGŁOSZENI:
Wiersz pełnowygodny lub jego miarę
sca 24 hal. — Nadesłane za wiersz pełnowygodny lub jego miarę 50 hal. — Po kronice
i przed tekstem wiersz pełnowygodny 2 korony.
Nekrologia za wiersz 60 hal.
Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz —
najmniej 60 halerzy. Wyrazy tłustszymi oznaczone
liczą się podwójnie.

WIECZORNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 2-giej po południu i o godzinie 6-tej rano („Gazeta Poranna“).

Nr. 2141.

Lwów, sobota dnia (15.) 28. listopada 1914.

Rok IV.

Cena egzemplarza 6 halerzy — 2 kopiejki.

Bitwa między Wisłą a Wartą.

Z DWORU.

Piotrogród, 27 (14) listop. (PAT.) Dziś z okazji dnia urodzin Najjaśniejszej Pani Cesarzowej Maryi Teodorówny, w cerkwi anickowskiego pałacu odbyło się nabożeństwo, na którym obecni byli Najjaśniejszy Pan, Ich Cesarskie Wysokości Marya Teodorówna i Aleksandra Teodorówna z Najdostojniejszymi córkami, Królowo grecka Olga Konstantynowiczówna i osoby Rodziny Cesarzowej. We wszystkich cerkwiach i rządowych urzędach dobroczynnych, bdprowiano również uroczyste nabożeństwa. Szczególną uroczystością odznaczało się nabożeństwo w soborze Kazańskim, celebrowane przez członków Synodu, z metropolitą Włodzimierzem na czele. W nabożeństwie tem uczestniczyły wyższe naczelne wojskowe i cywilne osoby. W czasie hymnu Cesarzkiego z murów pietrogradzkiej twierdzy oddano przepisane salwy.

Ostatnie wiadomości.

Depesze Piotrogradzkiej Agenc.

NA FRONCIE RUSSKO-AUSTRYACKO-NIEMIECKIM.

ZE SZTABU NACZELNEGO WODZA.

Urzędownie, 27. (14) listop. (PAT.) Na lewym brzegu rzeki Wisły nasze wojska, nacierające od strony dolnego biegu rzeki Bzury, dosięgły Gębina.

W centrum walki miasto Brzeziny i wsie w dolinie rzeki Morgi zostały zajęte przez nas, przy czem w niektórych częściach Niemców wypiera liśmy atakami na bagnety.

Nasza ofenzywa w tej okolicy trwa nadal.

Miedzy Brzezynami i Płownem nasza konnica wykonała z powodzeniem kilka ataków z koni na nieprzyjacielską piechotę. Podczas odwrotu Niemców zabraliśmy armaty. Liczbę wziętych przez nas jeńców oblicza się.

Stwierdzono obecność trzeciej dywizji gwardyi, wśród wojsk niemieckich, cofających się ze Żgowa i Tuszy na Brzeziny.

W odcinku **Zgierz-Stryków** atakowaliśmy nieprzyjaciela od strony Łodzi.

Miedzy Zgierzem a Zduńską Wolą niemieckie wojska trzymają się w swych okopach.

W ogólności na całym froncie między Wisłą a Wartą bitwa rozwija się pomyślnie dla nas.

Na froncie **Częstochowa-Kraków-Tymbark** wyjaśnia się także nasz sukces z coraz większą wyrazistością.

Nasze wojska w ciągu 26. (13.) listopada pojmały ogółem z górą 4000 jeńców.

Z szczególnym powodzeniem atakowaliśmy nieprzyjaciela w okolicy dolnego brzegu rzeki Szreniawy i tam poddał się nam batalion pułku honwedów Nr. 31 w komplecie a zarazem zdoby liśmy silnie obwarowaną pozycję na lewym brzegu Raby.

Przy tem niektóre nasze oddziały przeszły przez tę rzekę w bród, po piersi w wodzie, w czasie kry, aby napaść na przeciwnika.

Szczególnie zjadale bronili Austriacy **Bochnię**, którą zdobyliśmy w ataku na bagnety. Przy tem pojмалиśmy z górą 2000 jeńców, zdobyliśmy karabiny maszynowe i dziesięć armat.

Na prawym brzegu Wisły nieprzyjacieli cofa się w okolicę Krakowa w wielkim nieładzie, ścigany energicznie przez nasze wojska. Duch naszych wojsk zahartowanych w prawie nieprzerwanych czterdziestu pięciu dniowych walkach zaczepnych, jest według doniesień dowódców armii na ogromnej wyżynie. Otrzymaliśmy zasługujące najzupełniej na wiarę wiadomości o ustawieniu w Krakowie wśród miasta i na dzwonicach krakowskiej katedry radiotelegrafów i karabinów maszynowych celem ostrzeliwania aeroplanów.

Z armii operującej, 27. (14) listop. W „Armiej skim Wiestniku“ z 26. (13.) bm. w przeglądzie wojennych działań czytamy:

Na **rusko-pruskim froncie** na północy, od 23. (10.) do 25. (12.) listopada wierzbołowska grupa niemieckich wojsk nadal zwoła cofała się przed naporem naszych wojsk, broniąc się zaciekle na zajmowanych przez się warownych stanowiskach.

Na **linii mazurskich jezior** nasze wojska wiodą walkę, polegającą na wymianie strzałów z niemieckimi wojskami, osłaniającymi przejścia (defile) między jeziorami.

Na **froncie Toruń-Biała** od 23. (10.) do 25. (12.) listopada, toczyła się zawzięta walka między naszymi a niemieckimi wojskami.

Na **froncie Toruń-Kraków** od 23. (10.) do 25. (12.) listop. bitwa łódzka rozgorzała do najwyższego stopnia.

Bitwa wre na całej linii.

Wielkie masy Niemców, przerwawszy linie naszych wojsk w okolicy Strykowa i o 15 wiorst na północny wschód od linii Łódź-Brzeziny—Koliuszki—Tuszyn—Żgów jakoteż na południowym wschodzie od Łodzi na tyły, naciskane teraz z wszystkich stron przez nasze wojska, wytyżają wszystkie siły, aby przebić się przez nasze wojska na północ, co jest dla nieprzyjaciela niesłychanie trudne, gdyż nasze wojska, operujące w okolicach Łowicza zadały dnia 24 (11) bm. niemieckim wojskom poważne porażki i wojska nieprzyjacielskie teraz spieszenie cofają się w północno-zachodnim kierunku.

Niemieckie siły, które pojawiły się od strony Balunia i nacierały w kierunku wschodnim w dniu 23 (10) bm. rozbite zostały przez nasze wojska i odrzucone z powrotem.

Austro-niemiecka armia, rzucając się na nasze wojska, prowadziła zaczepną akcję w wielu punktach.

Bardzo energiczne ataki od 23. (10.) do 25. (12.) bm. przedsiębrały austro-niemieckie wojska na linii **Częstochowa-Kraków**. Ataki przeciwnika szły jeden za drugim, wytężano wszystkie siły, aby

wprowadzić zamieszanie w nasze szeregi i odrzucić je z zajmowanej przez nie linii, ale nasze wojska wytrwale wytrzymały niemiecki huragan i przeszedłszy same do ofenzywy z dniem 25. (12.) bm. na tym froncie, zdobyły wyraźną przewagę nad austro-niemieckimi wojskami. W dniu 22. (9.) listop. nasze wojska w walkach pojmały z górą 5350 jeńców oraz sześć karabinów maszynowych.

W niektórych punktach bitwy nasze uderzenia i kontrataki były tak stanowcze i energiczne, że nieprzyjacieli uciekał, pozostawiając rannych i broń.

Na **galicyjskim froncie** od 23. (10.) do 25. (12.) bm. nasze wojska w dalszym ciągu wypierały Austriaków ku Krakowowi i za Karpaty, pomimo zimy, która nastąpiła.

Karpaty całkowicie pokryte głębokim śniegiem. Nasze wojska posuwając się naprzód przesmykami odpierają Austriaków za Karpaty na węgierską równinę.

Na **froncie Stryj-Czerniowce** od 23 (10) do 25 (12) listop. nasze wojska nadal nacierały na Austriaków, wypierając ich i zajęły górskie przesmyki w Karpatach.

—o—

Piotrogród (PAT.) 27/14 listop. Nasza wojskowa komenda nadzwyczaj jest zaniepokojona rozmieszczeniem w Krakowie wśród miasta i na wieżach starożytnych kościołów armat i karabinów maszynowych w celu ostrzeliwania naszych aeroplanów, a także rozmieszczenia tam stacyi telegrafu bez drutu.

Robienie takiego użytku z historycznych pomników, sprzecznego z ich przeznaczeniem, demaskuje chęć niemieckich kierujących kół wojennych zmuszenia nas do bombardowania tego polskiego miasta, którego forty są ostatnią ostoją Habsburgów.

Wojna z Turcją.

ZE SZTABU KAUKAZKIEJ ARMJI.

Urzędownie 27 (14) listop. (PAT.)

Dnia 26 (13) bm. przyszło do starcia ze znaczną turecką kolumną na zachód od Juzwerana. W innych okolicach przychodziło tylko do nie większej wymiany strzałów.

KATASTROFA NA OKRĘCIE.

Londyn (PAT.) 27/14 list. Zatonął wskutek wybuchu na okręcie pancernik Boolwork w porcie angielskim Sheerness. Z załogi, liczącej z górą 700 marynarzy, zostało przy życiu 12. Katastrofa była następstwem nieszczęśliwego wypadku.

Warszawa, (14) 27 listop. (PAT.) Komendant Łodzi zarządził, by magazyny były otwarte przez cały dzień. Do Łodzi przywieziono zdobyte na Niemcach automobile, z ładunkiem benzyny.

Paryż, (14) 27 listop. (PAT.) Minister finansów naznaczył na 7 grudnia otwarcie paryskiej giełdy

Na froncie belgijsko-francuskim.

Paryż, 27 (14) listop. (P. A. T.). Doniesienie z 25 listopada: W ciągu całego dnia nie zaszło nic istotnego. Na północy artyleryjski ogień osłabł. Nieprzyjaciół nie atakował naszych linii, które w kilku punktach posunęło naprzód. W rejonie Arrasu bombardowanie miasta i przedmieść trwało dalej. Na rzece Aisne nieprzyjaciół próbował wykonać atak na wioskę Missi, ale doznał zupełnej porażki, przyczem poniósł poważne straty. Osiągnięliśmy niejaki sukces na zachód od Souen. — W Argonach, w Woeuvre, w Lotaryngii i w Wogezach panuje dalej pełny spokój. Na całej rozciągłości frontu spadł obfity śnieg, w szczególności na bardziej wyniosłych częściach Wogezów.

Paryż, 26 (13) listop. (P. A. T.). Doniesienie urzędowe: W Belgii zupełny spokój; w centrum artyleryjski bój bez ataków piechoty.

W Argonach nic nowego. Toczy się niewielka walka na wschód od Verdun.

Londyn, 26 (13) listop. (P. A. T.). Korespondent „Timesa“ telegrafuje: Ustąpienie Niemców na linii Nieuport-Dixmuinden, ma bardziej ogólny charakter, aniżeli początkowo sądzono. Wywiady, dokonane przez lotników, wykazują, że nieprzyjaciół zostawił jeszcze tylko taką liczbę ludzi, która jest konieczną dla powstrzymania sprzymierzeńców od przejścia do atakowania. Co zaś dotyczy poważnego ataku niemieckiego, to ten nie jest już w tym rejonie możliwy. Wojska, wzięte z tego frontu, przeprowadzono w rejon Lille'a.

Londyn, 26 (13) listop. (P. A. T.). Nadzwyczajny dodatek „Daily Mail“ donosi o wzięciu przez sprzymierzeńców Dixmuinden.

Londyn, 26 (13) listop. (P. A. T.). Korespondent „Daily News“ telegrafuje, że flota sprzymierzeńców bombardowała Seebrügge i dokonała tam wielkich spustoszeń. Siedmiu niemieckich inżynierów, pracujących nad budową podwodnej łódki w suchych dokach, zabito.

„Daily Mail“ donosi, że francuscy marynarze atakowali zeszłej nocy Dixmuinden i wyparli Niemców z 3 linii tranzej.

PRZYGOTOWANIA DO NOWYCH WALK.

Do „Russk. Wiedom.“ donoszą z Kopenhagi:

Pauza w walkach nad rzeką Aisne jak się zda już skończyła się. Trzymanie trzech milionów żołnierzy w rowach w bezczynności kosztuje drogo i osłabia siły. Niemcy poczynili wszystkie potrzebne przygotowania, nie wiadomo gdzie będą próbowali przerwać linię francuską, możliwe iż między Reims a Soissons lub między Roy a Noyons.

ŚNIEG ZDRAJCA.

Korespondent „Daily Chronicle“ pisze:

Śnieg okazuje się istnym zdrajcą. Wąskie i czarne smugi okopów zdaleka odróżniają się na tle białego całunu śnieżnego i dają doskonały cel wskutek czego w niektórych okopach niepodobna pozostać. Mrozy uniemożliwiły kopanie nowych rowów.

Rychło przeto oczekiwać należy starć w otwartym polu i kontrataków.

Wojna austriacko-serbska.

Nisz, 26 (13) listop. (P. A. T.). W ciągu 24 listopada trwały walki na froncie Lazarewacz-Mionica, które były szczególnie zacięte na lewym skrzydle frontu, na pozycjach w kierunku południowo-wschodnim od Lazarewacz. Do tej chwili walki te nie dały ostatecznych rezultatów. Tego samego dnia odbyła się pomyślna walka koło Rogacicy z nieprzyjacielską kolumną. Na prawym brzegu Driny i na wschód od Mokrej Góry nie zaszło nic wybitniejszego.

GENERAL AUFFENBERG REDIVIVUS.

„Nowoje Wremia“ donosi: Na czele austriackiej armii, operującej przeciw Serbii, stoi nowy dowódca, znany generał Auffenberg, który znużony gen. Potiora. Jakkolwiek debiuty gen. Auffenberga w roli wodza w czasie galicyjskiej kampanii nie były wcale świetne, zdaje się, że austriacka główna kwatera, nie rozporządzając zdolniejszym od niego dowódcą, musiała zadowolić się tym generałem, który poniósł porażkę.

Na Bałkanach.

Bukareszt, 26 (13) listop. (P. A. T.). Take Jonescu we wstępnym artykule gazety „Rumani“ pisze: Turecka, a właściwie młodoturecka prasa wyraża niezadowolenie z powodu sposobu postępowania bułgarskiej opozycji. Genadjew popełnił ogromną pomyłkę, przypisując Rosji nieszczęścia, które spadły na Bułgarię. Możemy upewnić, że Rosja w przeddzień swego pośrednictwa przed początkiem drugiej bałkańskiej wojny, była bardzo życzliwie nastrojona względem Bułgarii, która nie miała powodu żałować zwrócenia się do sądu polubownego. Jednakże Austria popchnęła Bułgarię do wojny. Młodoturcy teraz pragną, aby Bułgarię wystąpiła razem z nimi, powołując się na drugą bałkańską wojnę. Młodoturcy napadli na Bułgarię, odebrali Adrianopol i Demotikę, dlatego też nie mają oczywista praw do przyjaźni z państwem. Liga Bułgarii i Turcji jest niemożliwa.

—o—

OSTRZEŻENIE.

Z Piotrogradu donoszą, że mocarstwa trójporozumienia ostrzegły Bułgarię, że napad na Serbię uznająby za wypowiedzenie wojny trójporozumieniu. (Kijewl.)

LAMIGŁÓWKA WOJENNA.

„Berliner Tageblatt“ drukuje następujący telegram z Konstantynopola: „Dzisiaj, według doniesienia „Tanina“, przybyło tu z Niemiec 2,000 jeńców mahometan. Są to byli francuscy żołnierze z Algieru i Tunisu, którzy zapragnęli walczyć w obronie islamu. W najbliższej przyszłości oczekują tu dalszych transportów“.

Do wiadomości powyższej dodaje „Nowoje Wremia“: Jeżeli to nie jest wymysł, to uprasza się o objaśnienie, które z „neutralnych“ państw przepuściło przez swe terytorium to wojsko?

POCHÓD NA WĘGRY

Sprawozdawca wojenny „Kij. Myśli“ zauważa:

W tym samym czasie, kiedy naprzężona uwaga kraju zwraca się w stronę Wisły ku frontowi Waria-Wisła i ku okolicom Krakowa, gdzie toczą się z niesłychanym napięciem wielkie bitwy i zwolna rozbijają się wszystkie nowe natarcia armii austro-węgierskiej — na rosyjskim ewem skrzydle w Karpatach dokonywane są bardzo ważne operacje, wchodzące naturalnie w ogólny plan strategicznej akcji zaczepnej wojsk rosyjskich. Sprawozdawca przypomina zajęcie przełęczy dukielskiej, użockiej i opisuje ogromne trudności, jakie mają do pokonania wojska rosyjskie w porze zimowej w górach i przesmykach karpacczych, z których niższe sięgają 2,500 stóp nad poziom morza — bronionych z niezwykłą dzielnością przez honwedów węgierskich.

Ale ani górskie przełęcze, ani warowne wyjścia na równinę węgierską, ni m. óz, ani wytrzymałość honwedów — kończy „Kij. Myśl“ — nie jest w stanie wstrzymać planowego pochodu rosyjskiej armii przez Karpaty na Węgry.

Pochód na Węgry powinien ulżyć też położeniu Serbów, gdyż część wojsk austriacko-węgierskiej armii będzie z nad Sawy i Driny przeniesiona na górny Dunaj i w okolice Debreczyna.

Związek polskich strzelców.

„Nowoje Wremia“ drukuje pod powyższym tytułem korespondencję, którą poniżej dosłownie przytaczamy:

„Gdy do Kielc zbliżali się Niemcy, wmaszerował do miasta wśród dźwięków muzyki i pieśni niewielki oddział.

„Sama młódź, rosła, przyodziani byli w czapki z plecakami, a na ich czapkach zamiast kokard błyszczały starodawne polskie orły. Byli to strzelcy.

„Oddział minął zakręty ulic, zatrzymał się na placu przed budynkiem magistratu. Zgromadził się tłum, wszczęła się pogawędka. Młodzi wojacy oblicywali obywatelom wszelkie swobody, zupełną samodzielność Polski itp. Niewiasta, w takim samym stroju, jak strzelcy, weszła na podwyższenie

i poczęła przemawiać. Mówiła pięknie, gorąco, z zapałem. Wzywała Polaków do łączenia się pod sztandarami oswobodzicieli swoich braci z Austrii, wspominając czasy inne.

„Tłum słuchał i milczał. Chociaż bardzo potrzebne były przyrzeczenia, nie wierzył w porażkę Rosji. I gdy oratorka, obywat. Edko, skończyła, słuchacze w milczeniu rozeszli się do domów. W Kielcach nie powiodło im się. Tylko w Łodzi czterdziestu głodujących robotników, na wieść o tem wezwaniu, przyszło wieczorem i zapisało się w szeregi „oswobodzicieli“. Nakarmiono ich na rachunek miasta, które z musu dostarczało nowym niemieckim panom żywności i paszy.

„Niedonoszone dzieci socjalno-demokratycznego stronnictwa w Austrii nie istniało długo. Oddział srodze ucierpiał na przedmieściu Kielc, Korczewka, a teraz mylnie nazywani Sokołami, rzadko dają słyszeć o sobie.

Chełpliwi, grożący terrorem, przedstawiciele ich, którzy pojawili się celem agitowania w Warszawie, nie mieli również powodzenia.

„Inicjatorem związku strzeleckiego był znany polski krytyk literacki, Wilhelm Feldmann z Krakowa, który pierwsze zgromadzenie urządził w r. 1912. Wybitniejszymi działaczami związku, którzy starali się zebrać pod swoim sztandarem jak najwięcej młodzieży, byli: poseł krakowski do Rady państwa, wódz socjalistów Ignacy Daszyński, znany polski pisarz Sirko (Sieroszewski) także socjalista i Piłsudski (z Krakowa).

Śnią oni o stworzeniu Królestwa, jak królestwo bawarskie, wirtemburskie, przyczem królem polskim mianowałby się król saski. Mówią dalej, że mają poważne dane, dokumenty, których jednak nie pokazują. Poznań zostałby w obecnym położeniu i nie wchodzi w rachubę.

Nie bacząc na związek z poznańskimi Polakami. Niemcy uważają kwestję polską u siebie za rozwiązana. Wszystkiem, co obecnie uczynili dla Polaków, to to, że na pierwszej stronie „Posen Tagblatt“ wydrukowali w polskim języku manifest Wilhelma i jak piszą warszawskie dzienniki „ostatnimi czasy, stosownie do rozporządzenia niemieckich władz, w szkołach w Księstwie Poznańskim wprowadzono język polski, co było dawniej, jak wiadomo, surowo zabronione.

Ot dlaczego, prawdopodobnie, wśród Polaków poznańskich nie znaleźli się tacy, co by pragnęli wstąpić do związku „strzelców“. Rekrutują się oni głównie z Krakowa i Lwowa. Czy on się jednak rozwinie wobec ciężkich klęsk i niepowodzeń, które dotknęły dumnych strzelców, nie wiadomo. Raczej przypuszczać, że nie. Pominawszy wszystko inne, nie mają skąd się rekrutować.

(Nowoje Wremia.)

Z Warszawy.

KOMITET NARODOWY W WARSZAWIE.

Warszawa, 27 (14) listop. (P. A. T.). Powstał polski narodowy komitet, mający na celu w drodze zjednoczenia wszystkich Polaków bez różnicy poglądów i przekonań, współdziałać w urzędzaniu zarysu odezwy Naczelnego Wodza. W skład komitetu weszli posłowie i społeczni działacze kraju. Komitet wydał odezwę do Polaków, w której między innymi mówi: „Polski naród w chwili wybuchu wojny, kiedy największy wróg Polski wystąpił przeciw Europie bez wahania określił swoje stanowisko. Na takie odniesienie się Polski do wojny, Rosja odpowiedziała odezwą Naczelnego Wodza. Przed polskim narodem teraz wielkie zadanie: rozgromienie chytnej potęgi Niemiec i złączenie Polski pod państwowym berłem rosyjskiego Cera. Konieczną jest solidarna robota pod jednym kierownictwem“. W tym celu stworzoną została organizacja polskiego narodowego komitetu. W odezwie powiedziano: „Polska młodzież z radością wstępuje w szeregi rosyjskiej armii. Ludność wszystkimi środkami pomaga jej. Wróg nie złudził Polaków swoimi obietnicami. Na jego siłę oni odpowiedzieli niezachwianym spokojem, na obietnicę pogardą. Sformowani przez intrygę austriackiego rządu galicyjscy strzelcy, nie poruszyli ludności Królestwa Polskiego. Od dzisiaj każda dobrowolna pomoc Niemcom i jej sprzymierzeńcom, musi być uważana za przestępstwo przeciw Polsce“. Odezwa kończy się wezwaniem do jedności całego polskiego narodu.

KRONIKA WOJENNA.

AGITACJA NIEMIECKA WE WŁOSZECH.

Rzym, 26 (13) listop. (P. A. T.). Niemcy prowadzą w dalszym ciągu kampanję, aby wywrzeć na swoją korzyść nacisk na włoską opinię publiczną. Zamierzone jest wydawanie nowych pism codziennych, nawet humorystycznych dla agitacji na korzyść Niemiec.

„SMACZNEGO!“

„Echo de Paris“ wydrukowało tekst niezwykłej prośby, przysłanej przez grupę wodzów plemienia Somali z Juby gubernatorowi tej angielskiej prowincji. W petycji swojej dzikusy zupełnie seryo proszą, aby ich wysłano na pole walki z Niemcami, których chcą zwyciężyć, a potem... zjeść.

Z TSING-TAU.

Tokio, 26 (13) listop. (P. A. T.). Komendantem wojsk okupacyjnych w Tsing-tau, mianowany generał Kamio. Jemu podlegała administracja urządzeń drogi szludumskiej i jej górnicze przedsiębiorstwa. Zabroniono sprzedaży i dzierżawy nieruchomości w Tsing-tau.

Niemcom i Austriakom nie pozwolono na wyjazd.

BOMBY W KALKUCIE.

Londyn, 26 (13) listopada. (P. A. T.). Z Kalkuty telegrafują, że bomba, rzucona na wieżenie śledcze, ciężko raniła dwóch policmenów. W trakcie pościgu przez policmenów przestępców, rzucono drugą bombę, od której zginął policmen i zraniono dwie inne osoby.

W SPRAWIE HANDLU FUTRAMI.

Bukareszt, 26 (13) listop. (P. A. T.). Rząd rumuński dowiedział się, że niemieccy agenci objężdżają kraj, starając się zakupić za drogie pieniądze futra, potrzebne dla armji niemieckiej. Z tego powodu minister spraw wewnętrznych urzłdowił prefektów o zakazie wywozu futer.

KUPONY POŻYCZKI TURECKIEJ.

Sofia, 26 (13) listop. (P. A. T.). Z Konstantynopola donoszą oficjalnie, że wypłata kuponów pożyczki ottomańskiej będzie uskuteczniłana odtąd tylko w Konstantynopolu. Turecki minister finansów podał do wiadomości posiadaczów obligacji pożyczki z 1909 r., że wobec niemożności utrzymania jakichkolwiek międzynarodowych stosunków, kupony z 1. grudnia będą opłacane w centralnej kasie skarbu.

JAFFA.

Prywatne telegramy donoszą, jakoby Anglicy zajęli Jaffę. Wiadomość ta jest prawdopodobna. Angielskie i francuskie statki ciągle krążą po wschodnich wodach Morza Śródziemnego, donoszone już o ostrzeliwaniu Bajrutu i Jaffy, przed dwoma tygodniami. Być może więc, że Anglicy zajęli Jaffę, niebroniony port handlowy w Palestynie, jak już przedtem pospieszili zająć Szeich Said, El Akabę i Fao. Przypatrując się taktyce Anglii w wojnie jej z Turcją widzimy, że przede wszystkim, dąży ona do umocnienia się w nadmorskich punktach. Dosięgła ona tego w zupełności, zawiładnawszy wyżej wspomnianymi miejscowościami, ubezpieczyła ona za sobą pełne panowanie w Zatoce Perskiej i na Morzu Czerwonym. We wschodniej części Morza Śródziemnego, za punkty oparcia mogą jej służyć porty palestyńsko-syryjskie Jaffa, Bajrut, Chajfa. Anglia zainteresowana jest w tem, żeby one były w jej rękach. Ale, oczywiście, dopóki nie będzie oficjalnego potwierdzenia z Londynu, zajęcie Jaffy przez Anglików, choć bardzo prawdopodobne, nie może być uważane za fakt dokonany. (Od. N.).

KRONIKA.

Wczoraj ulice Lwowa udekorowane były pierwszy raz flagami w barwach rosyjskich biało-niebiesko-czerwonych. Był to dzień urodzin Jej Cesarskiej Mości Cesarzowej Wdowy Maryi Teodorówny. W świątyniach prawosławnych we Lwowie odprawiono z tego powodu uroczyste nabożeństwa.

Prezydent miasta dr. Rutowski, który przed kilku dniami lekko zaniemógł, objął z dniem wczorajszym urządowanie.

Ofiarność na cele humanitarne. Z prezydium miasta otrzymaliśmy następujące pismo: Bank przemysłowy we Lwowie złożył na moje ręce kwotę 2.000 koron na miejskie tanie kuchnie ludowe. Za ten hojny dar składam serdeczne podziękowanie. — Lwów, dnia 21 listopada 1914. — Rutowski.

Hisum teneatis... Prez. Neumann jest podobno jedną z najpopularniejszych postaci w Wiedniu. Uważany tam jest za bohatera, ponieważ wolał porzucić wszystko, byle tylko nie oglądać i nie uznać zmienionych warunków...

Sprawa emisji asygnat kasowych miasta Lwowa — została pomyślnie rozstrzygnięta. — Wobec tego, że akcja jest w zupełności już przygotowana przez prezydenta dr. Rutowskiego, który był inicjatorem tej emisji, będzie ona mogła nastąpić już w najbliższym czasie. Gmina znajdzie dzięki temu pokrycie na najniezbędniejsze wydatki. Asygnaty 10 i 20 koronowe, do których rysunków dostarczył artysta-malarz Wygrzywalski przedstawiają się naprawdę pięknie i artystycznie.

Spadek cen karakutów. W liczbie wielu przedmiotów rosyjskiej wytwórczości, które potaniały od chwili wybuchu wojny, z powodu zatrzymania eksportu za granicę, wymienić można i futra baranie, t. zw. karakuty. Cena tego futra spadła o 20 proc. W ostatnich latach wytwórcy karakutów, mając olbrzymi popyt za granicą, pozostawili rynek wewnętrzny prawie zupełnie bez towaru — wskutek czego ceny tego futra w ostatnich kilku latach wzrosły przeszło o 100 procent. Wskutek zaprzestania wywozu, ceny znów wejść w normę. (Kijewl.)

Jaja na wagę. Komisya aprowizacyjna w Kijowie zaproponowała wszystkim lazaretom i szpitalom, aby kupowały jaja na wagę. System ten oceny jaj już dawno został przyjęty w innych miastach, ponieważ najświeższe jaja są najcenniejsze. (Kijewlanin.)

„Jasełka“. W Kamieńcu Podolskim odbyło się uroczyste otwarcie urządzonego z funduszów polskiego społeczeństwa przytułku „Jasełka“, dla dzieci rezerwistów, powołanych na wojnę. Z środków polskiego społeczeństwa zorganizowano także lazaret na 12 łózek.

Dzieła sztuki przewlezione ze Lwowa do Piotrogradu. „Wieczernie Wremia“ pisze, że do Cesarskiej Akademii Sztuk pięknych przywieziono ze Lwowa 13 skrzyń z zapakowanymi w nich obrazami znanych artystów, które znaleziono wśród najrozmaitszych skonfiskowanych towarów w magazynie kolejowym na dworcu lwowskim. Większość tych obrazów jest pędzla mistrzów niemieckich, jeden obraz szkoły holenderskiej i jeden obraz rosyjskiego malarza Swierczkowa. „Wieczernie Wremia“ pisze, że wartość tych obrazów jest bardzo znaczna.

Psy w armii niemieckiej. W armii niemieckiej znajduje się w służbie rzeczywistej 37.000 psów, które spełniają służbę sanitarną. Po ukończeniu walki odszukują rannych i dają znać o nich sanitaryuszom. Prócz tego używane są do służby wywiadowczej i wartowniczej i oddają w tym kierunku nieocenione usługi. (Kijewl.)

Zaczadzenie. Onegdaj w nocy uległo zaczadzeniu w jednym z pokoiów hotelu warszawskiego 4 osoby, przybyłe przed kilku dniami z Rosji do Lwowa. Wezwane na miejsce wypadku pogotowie ratunkowe przywróciło zaczadzonych do przytomności, a jedną z nich, kobietę, jako ciężko chorą, odwieziono do szpitala powszechnego.

Pęknięcie rury wodociągowej. Na ul. Karola Ludwika tuż niedaleko teatru pękła wczoraj w południe rura wodociągowa i pomimo zamrażniętej ziemi woda dostała się na wierzch, płynąc wielkim strumieniem. Uszkodzone miejsce do późnej nocy naprawiano. Ponieważ stało się to na torze tramwaju elektr. ruch wozów linii L. J. K. D. i na Żółkiewskie od kawiarni wiedeńskiej do teatru wstrzymano, pasażerowie musieli się prześladać.

Dwużeństwo. Niejaki Michał Korzelewski opuścił jeszcze przed 2 laty swą ślubną żonę, od którego to czasu wszelki ślad o nim zaginął. Wczoraj dopiero żona jego Teresa dowiedziała się, że Korzelewski ożenił się powtórnie. Opuszczona prawowita małżonka zwróciła się do

policji o pomoc, albowiem pozbawiona jest wszelkich środków do życia.

Oszust. Marja Romaniuk i H. Szwarnach, obie włócianki z Jamelnej, zjawiły się wczoraj na policji ze skargą, że w chwili, kiedy przechodziły ulicą Zimorowicza, jakiś nieznany im szłowiek z opaską na ręce pobrał od nich kwotę 38 rubli i wszedł do jednej z restauracji, celem wymiany na monetę austriacką. Długo jednak czekały na powrót jegomości, aż wreszcie spostrzegły, że padły ofiarą wyrażanego oszustwa, sprawca bowiem ulotnił się drugimi drzwiami.

Bezdomni. Wczoraj sprowadzono na policję 8-letniego chłopczykę Piotra Szupłaka, który od kilku dni błąkał się po ulicach miasta. Rodzice jego, zamieszkali w Miktaszowie, wyjechali przed kilku miesiącami na roboty do Prus, jęgo zaś pozostawili na opiece jakiegoś włóciaka. Nie było jej to widocznie wygodne, bo onegdaj przywiozła chłopczykę do Lwowa i tu, korzystając z ruchu ulicznego ulotniła się, pozostawiając go łasce losu. Dla braku przytułku oddano Szupłaka w opiekę komisarjatu dzielnicy V.

Służąca złodziejka. Ignacy Rosenberg, restaurator, przechodząc wczoraj ul. Leona Sapiehy, poznał w idącej obok niego swą byłą służącą, Zosię Schmidt, która przed kilku tygodniami korzystając z nieobecności swoich chlebodawców, okradła ich, zabierając złote i srebrne przedmioty, garderobę a nawet gotówkę 400 K. poczem znikła. Poszkodowany przytrzymał niewdzięczną sługę i oddał w ręce stójkowego. Oddano ją do aresztów.

Pod nią do władz po rosyjsku, tłumaczenia i korespondencje, Hotel New-York, obok teatru.

Nadesłane.

(Za rubrykę tę redakcyja nie bierze odpowiedzialności.)

WZROST NAUK LEKARSKICH

DR. W. LECHOWICZ

ordynuje przy ulicy Żółkiewskiej 1. 27.

Opinie literatów o wojnie.

LISTY JEROME K. JEROME.

Znany powieściopisarz i publicysta angielski Jerome K. Jerome w artykule ogłoszonym w „Daily News“ rozpatruje opinie trzech Ameryk odnośnie do wojny: Ameryki „młodej“, Ameryki „czynu“ i Ameryki „oficjalnej“. Do Ameryki młodej — pisze Jerome — zaliczam szerokie klasy, robotników, artystów. Ameryka ta posiada swe ideały i szczerą jest w swych zdaniach. Jeden z takich „młodych Amerykanów“ o siwej brodzie i włosach, rozmawiając ze mną w pociągu, rzekł:

— Gdyby nasz rząd zechciał zmienić swe stanowisko neutralne, gdyby każdy Amerykanin mógł działać tak, jak zechce, to Anglia mogłaby otworzyć w większości miast Stanów biura poborowe. Ale Anglia musiałaby wtedy ograniczyć ściśle wiek tych rekrutów, aby w szeregi jej wojsk nie weszli starcy, których stawiliby się wielu razem z młodzie. Ameryka młoda byłaby szczęśliwa, gdyby mogła iść w okopy razem z sojusznikami. Do wybuchu wojny myśleliśmy, że w duszach naszych nie pozostaje nic ze starożytności. Ale było to błędem. Teraz czujemy, że ojcowie nasi przybyli z Europy.

A oto jak myśli Ameryka czynu:

Jeden z bankierów mówił mi: — Mam wielu klientów wśród Niemców amerykańskich. Oni, zapewne, nie chcieliby widzieć Niemiec pokonanych, ale Niemcy zwycięskie nic im nie dadzą. Serca ich niemieckie, ale głowy amerykańskie.

Właściciele wielkich fabryk i zakładów przemysłowych mówią:

— Interesy nasze cierpią z powodu wojny, tylko dostawcy materiałów wojennych i broń robią kolosalne interesy. Obróty innych przemysłowców bardzo są skromne. Produkcya stała zmniejsza się. Po wojnie, Europa, napewno, zechce nadrobić stracone, ale nie będzie miała pieniędzy, aby nam płacić. Ameryka czynu wie, że wojna dla niej jest niewygodna, że z powodu wojny traci coraz więcej i więcej i wyczekuje z niecierpliwością pokoju.

Ameryka zaś oficjalna zupełnie nic nie mówi.

Miałem zaszczyt odwiedzić prezydenta Wilsona i miałem zamiar zainterpelować go o sprawy polityczne. Jednakże, prezydent wykazał tylko wielką znajomość literatury angielskiej i z nadzwyczajnem zainteresowaniem rozmawiał o ostatnich powieściach.

(Odess. Now.)

SŁOWA HARDENA.

Maksymilian Harden, znany niemiecki pisarz, mówiąc o wojnie nie usprawiedliwia się, nie szłocha i stawia sprawę otwarcie:

„Wyrzekamy się naszych pożałowania godnych prób usprawiedliwiania Niemiec i przestanie my posyłać naszym wrogom niezаслужone obwinienia. Rzuciliśmy się w tę gigantyczną awanturę zupełnie nie wbrew naszej własnej woli. Nie narzucano jej nam nagle: chcieliśmy jej, powinniśmy jej byli chcieć. Nie jawimy się na sąd Europy, bo nie przyznajemy jej kompetencji sądu. Nasza siła polega w tem, by stworzyć nowe prawo dla Europy. Niemcy są stroną zaczepiającą, a gdy zawojują nowe posiadłości, by się nasz geniusz miał gdzie rozprzestrzenić, wyznawcy wszystkich bogów chwalić będą tę wojnę i nazywać ją błogosławioną“.

Z tą samą szczerością mówi dalej Harden o celach wojny: Walczymy dlatego, bo chcemy zabrać nowe posiadłości. (Kijew. Myśl.)

Drobiazgi paryskie.

Rząd angielski przysłał 175.000 sztuk cygar dla rozdania żołnierzom belgijskim.

Baron Edmund Rothschild ofiarował posiadłość swą w Boulogne na szpital dla uzdrowieńców wojskowych.

Dla powstrzymania wzrostu cen cukru, mieszkający okolicę Paryża udali się do rządu centralnego z prośbą o zniesienie cła 6 franków od quintala cukru zagranicznego.

Po mrozach znowu ciepło zapanowało w Paryżu i okolicach. W godzinach południowych dochodzi ono do 19 stopni Celsjusza. Ciśnienie jednak barometryczne zapowiada dla tej okolicy Francji rychło czas śnieżny.

Emigranci z departamentów, zajętych przez wroga, tworzą komitety lokalne, w których skupiają się żądania uprawnione indemnizacji i ofiar i w ten sposób delegaci płączonych komitetów wyjednávują u rządu w Bordeaux, u władz w Paryżu i u organizacyi dobroczynnych doraźną pomoc, a przede wszystkim przyspieszają bieg akcji ratunkowej.

Banki paryskie i filie znaczniejszych banków zagranicznych, które wraz z rządem zjechały do Bordeaux, poczynają gotować się do powrotu do stolicy, gdzie zresztą wobec dekretu o przywróceniu normalnego prawa wekslowego i bankowego, życie finansowe i ekonomiczne bledz poczynają dawnem tempem. (K. W.).

RUCH POCIĄGÓW KOLEJOWYCH.

Ze Lwowa odchodzą do:

Brodów: nr. 37 — o godz. 9:42 rano.
Wołoczysk: nr. 67 — o godz. 8:30 wiecz.
Rawy Ruskiej: nr. 419 — o godz. 9:16 rano.
Stojanowa: nr. 151 — o godz. 8:58 rano.
Sądowej Wiszni: nr. 501 — o godz. 12 w nocy.
Sambora: nr. 621 — o godz. 10:46 wiecz.
Chodorowa i Halicza: nr. 307 — o godz. 8:33 rano.

Potutor: nr. 105 — o godz. 7:52 rano.
Kamionki Strumiłowej (w stronę Stojanowa): nr. 35/305 o godz. 8:10 rano tylko w dniu nieparzyste.

Do Stryja: otworzono ruch pociągów towarowych.

Do Jaworowa pociągi odchodzą nieregularnie i tylko pociągi towarowe, osobowe nie.

OGŁOSZENIA

Używane zegarki wszelkiego rodzaju, złoto, stare biżuterie kupuje, płacąc najwyższe ceny, D. Lwowski, zeg. mistrz, Grodecka 11.

Za koronę (30 kop.) sporządza em. urzędnik wszelkie: podania i listy w jęz. rosyjskim, polskim, ruskim i niemieckim. Zgł.: Wędliniarnia p. Faryniaka, pl. Smolki 4.

Podania do władz po rosyjsku, tłumaczenia i korespondencya — Tarnowskiego 5, II p.

Drzewo i z emniami dostarcza w każdej ilości „Doroteum“, gmach Państwa Skole, ul. Leona Sapiehy l. 34. Instytuty, pensjonaty, piekarnie, zakłady kąpielowe, restauracje, k w a r n e itp. otrzymują przy zakupie drzewa w sągach rabat. Nasz oddział dla sprzedaży i kupna mebli, fortepianów, obrazów i antyków funkcjonuje nadal, jak przedtem.

Upraszamy o odnowienie przedpłaty na „Gazetę Wieczorną“.

Biura Administracyi przy ul. Sokoła l. 4 otwarte codziennie od godziny 9. rano do 6. po południu.

„ROMA“

Pierwszorzędna Kawiarnia we Lwowie ulica Akademicka l. 25. poleca się PT. Publiczności.

CLAUDE FARRERE.

Stracone życie i mienie.

(Tłóm. Dr. H. BUKOWSKA.)

Ciąg dalszy.

I, uważaj, co ci powiem! ich strzelby to nie były strzelby dzikich ludzi. Ani nie podobne do nich, ni z bliska, ni z daleka. Myśmy strzelali też trochę, ale nasze karabinki „kawalerzyckie 9.2“, w porównaniu z ich bronią były tylko zabawką. Tak, panie marynarzu! Oni mieli mauzery, manlichery, winchestery i cały arsenał rzeczy, które się fabrykuje u Prusaków, Belgów, Holendrów i gdzieindziej! A wszystko to aprowizyonowane na pięćset tysięcy milionów strzałów co najmniej. Wiesz więc, że to nie było po katolicku. Admirał, który miał dobry węch, odgadł, że te łotry zaopatrzą się w amunicję drogą morską, zupełnie tak, jak to czynią ludzie honorowi. I oto dlaczego „Embuscade“ krążyła od Tonkinu do Kantonu, z moim tobołkiem na pokładzie.

Już wypileś? Więc na twoje zdrowie! te kubki nie mają żadnej zawartości. Ale to nic nie szkodzi, wypije się po dwa. Wyjdzie na jedno... Matko, Bigouden! Hej!... Chryste, jakaż ona głucha! Nie szkodzi: posłuchaj dalej.

Musieli więc piraci, jak już powiedziałem, sprowadzać kontrabandę wojenną. A „Embuscade“ potrzebowała tylko pełnić służbę policyjną na wybrzeżu, ażeby ją przychwycić. Tak sądzisz? — Mylisz się, bracie gruntośnie. Pełniliśmy tę służbę, według rozkazu „starego“ od końca marca. A z początkiem maja, to jest po czterdziestu kilku

dniach ciągłej jazdy w zygzak nie złapaliśmy jeszcze ani pół karabina, ani ćwierć patronu!

To cię dziwi — co? A przecież możesz mi wierzyć: od Moncay do Pakko, od Hoi-Hao do Hej-Czao, zatrzymaliśmy więcej niż trzysta żonk, których umęczone mordy wyglądały niezbyt uczciwie. Ale na ich pokładzie nie więcej było kontrabandy niż w twoim oku. Nic, nic, nic! Wszystko to byli rybacy, znowu rybacy, niewinni jak nowonarodzone dziecię. A podczas tego, na lądzie, mitaliezy grały dalej w najlepsze. Na dowód tego admirał, za każdym razem, gdyśmy przepływali na odległość sygnału, przyzywał nas z „Bayarda“ z bardzo niewyraźną miną. I miał ku temu dobre powody: kompanie, które wylądowały, grzebały tygodniowo sześć do siedmiu ludzi! Co do mnie, to czułem, że opanowuje mnie wściekłość, gdy tylko byłem odkomenderowany do asysty pogrzebowej: kolejną wypadał na mnie co czwarty pogrzeb.

Ale jeszcze bardziej wściekłym odemnie był „pasza“ „Embuscade’y“, sztykowny mały lejtnantik okrętowy. Nazywał się Marcassin. Był to wcale dobry człowiek! Grzeczny, ale w gorącej wodzie kąpany. Możesz sobie wyobrazić, jak się pienił, w całej tej sprawie.

Najpierw ryzykował ni mniej ni więcej, tylko swój awans. To przecież irytujące, narażać swój honor oficerski tylko dlatego, że ktoś znajdował sposobność sprzedawania karabinów tym brudnym małpom. Przecież to się może w człowieku krew zamienić na sok kokosowy. Toteż pasza, jak to słyszałem, gdy na mnie wypadała kolej stania na warcie u jego drzwi, kłął nocami jak poganiin, przez sen wymyślał magotom, karabinom, przemytnikom i przeklinał cały świat. A kłął siarczyście, ten porucznik, i umiał wymyślać co się zowie: „Kanibale!“ — krzyczał — „mordercy! dzikuny!“ Potem szły jakieś urywki których część tylko pochwyliłem i zrozumiałem: „Liny!... latar-

nie!... filiżanki do kawy!... na śmierć! pod mur! na gilotynę!... Do stu milionów ładunków prochu!“ — I walił pięścią w mur, że się po całym pokładzie rozlegało, jakby kto w bęben uderzał.

A wy reszta, marynarze „Embuscade’y“, byliśmy również wyprowadzeni z równowagi, tem ciąglem pogotowiem. Ciągłe zatrzymywanie i rozwidowało się żonki, ale nie było wśród nich ani jednej podejrzanej. Gdyby tak dalej poszło, mogliśmy sobie pływać po morzu aż do dnia sądowego, nie chwyciwszy nikogo.

Widzę, że chcesz powiedzieć: „Na morzu przecie są nietylko żonki. Są jeszcze parowce i statki żaglowe, pocztowe i towarowe i wiele, wiele innych“.

Tak mój synu! Ale jakby umyślnie, między Kantonem a Tonkinem nie było ich wcale: ani takich, ani żadnych innych. Wyjawszy cztery okręty, wiozące rudę. Ale to były okręty dobrze znane, dobrze widziane, i uczciwe o wyraźnym przeznaczeniu, dwa francuskie i dwa norweskie, które wszystkie odbywały kurs pomiędzy Hong-Kong a Haj-Fang... Przypominam sobie nawet ich nazwy: Cua-Cam, Dap-Cau, Daneberg i Hai-Dzuong. Wiesz, że nie ukrywały się wcale! Zresztą ładowały one zawsze w Hai-Fong do Hong-Kong, a w Kong-Kong do Haj-Fong, nie zatrzymując się nigdzie w drodze. Nie mogło więc być mowy o jakichś zboczeniach. Poza tem, prawdę mówiąc, dla uspokojenia naszego sumienia, śledziliśmy je już pierwszej pokryjomu. Ale nie było żadnej wątpliwości, nie miały one nic wspólnego z kontrabandą. Zatem, powtarzam ci raz jeszcze: co do kontrabandy, to nie znaleźliśmy nic prócz skór, fiszbinu i tym podobnych towarów.

Ale baczność przyjacielu! Teraz przyjdzie gwóźdź.

(C. d. n.)